

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/13/2018
Identifikačné číslo spisu:	9018200028
Dátum vydania rozhodnutia:	12.06.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:9018200028.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí konanom dňa 12. júna 2018 v Bratislave v trestnej veci obvineného D. O. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. g) Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. januára 2017, sp. zn. 4To/102/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného D. O. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I z 9. mája 2016, sp. zn. 3Tk/1/2015, bol obvinený D. O. uznaný vinným v bode I. rozsudku zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. c) Tr. zák. a prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Tr. zák. a v bode II. rozsudku z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. g) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

I. v presne nezistenom čase najskôr od 22.00 hodiny dňa 7. novembra 2014 najneskôr do 3.40 hodiny dňa 8. novembra 2014, na doposiaľ neustálenom mieste v Bratislave, pričom skutok vyšiel najavo v Bratislave - Petržalke, na križovatke ulíc Jantárová, Šintavská a Topoľčianska, fyzicky napadol a surovo zbil poškodenú O. H., narodenú dňa XX. V. XXXX, a to tak, že útok smeroval najmä na oblasť hlavy a hrudníka poškodenej, pričom v presne nezistenom čase v rámci tohto konania na nej vykonal proti jej vôli pohlavný styk, čím jej uvedeným konaním spôsobil otras mozgu, podliatiny tváre, zmliaždenie hrudníka, tržné rany hrádze vonkajšieho genitálu a pošvy a početné trhliny v oblasti konečníka s dobou liečby 21 dní, následne jej odcudzil mobilný telefón značky Samsung GT-S5610, IMEI čísla: XXXXXX/XX/XXXXXX/X v hodnote 20,-Eur,

II. v presne nezistenom čase najskôr od 2.55 hodiny najneskôr do 3.30 hodiny dňa 11. mája 2015 v

Bratislave na N. ul. č. X/A, na parkovisku vedľa budovy spoločnosti L., s.r.o., usmrtil poškodenú V. C., nar. XX. M. XXXX, a to tak, že jej údermi do oblasti hlavy a krku spôsobil poranenia hlavy a vnútrolebečných štruktúr, následkom čoho došlo k zakrvácaniu pod tvrdé a mäkké blany mozgu, k drobnému pomliaždeniu mozgu a ťažkému opuchu mozgu, čím takto u poškodenej došlo k zlyhaniu riadiacej činnosti mozgu - mozgovej smrti, ďalej jej opakovane prudkým násilným pohybom prenikal tupo - obľým predmetom, vínovou fľašou do pošvy a ritného otvoru, čím došlo k vzniku povrchových poranení a pyskov ohanbia a k trhline steny pošvy a závesu maternice sprevádzaných krvácaním, podobným spôsobom ako v oblasti genitálií došlo aj k vzniku podliatiny a trhliny v okolí ritného otvoru, ku smrti poškodenej došlo dňa 11. mája 2015, v čase medzi 08.00 hodiny až 14.00 hodiny, pričom jej telo bolo nájdené dňa 12. mája 2015 v čase o 07.00 hodiny.

Prvostupňový súd obvinenému uložil podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 24 (dvadsaťštyri) rokov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. súd obvineného pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému uložil ochranný dohľad na dobu 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 287 odsek 1 Tr. por. uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti DÔVERA zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Einsteinova 25, Bratislava, IČO: 35 942 436, škodu vo výške 1.780,83 Eur (tisíc sedemstoosemdesiat eur a osemdesiat tri eurocentov).

Podľa § 288 odsek 1 Tr. por. poškodenú O. H., nar. XX. V. XXXX., trvale bytom A., Z. XXXX/XX, so svojím nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Podľa § 288 odsek 1 Tr. por. poškodenú O. C., nar. X. V. XXXX, prechodne bytom N., F. X, so svojím nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Krajský súd v Bratislave rozhodujúc o odvolaní obvineného D. O. proti uvedenému rozsudku súdu prvého stupňa uznesením z 19. januára 2017, sp. zn. 4To/102/2016, odvolanie obvineného podľa § 319 Tr. por. zamietol.

II.

D o v o l a n i e

a vyjadrenie k nemu

Proti tomuto uzneseniu Krajského súdu v Bratislave v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava I podal obvinený D. O. dovolanie najskôr vlastným písomným podaním z 22. júna 2017, doručeným prvostupňovému súdu dňa 26. júna 2017, následne aj prostredníctvom obhajcu JUDr. Miroslava Bogdalíka dňa 22. januára 2018 (v ktorom si obhajca osvojil aj písomne podané dovolanie obvineného z 22. júna 2017). Podané dovolanie obvinený ešte doplnil vlastným písomným podaním, doručeným prvostupňovému súdu dňa 13. februára 2018 (s obsahom ktorého sa jeho obhajca taktiež stotožnil). V dovolaní podanom dňa 22. júna 2017 obvinený uviedol dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. g), písm. h), písm. i) Tr. por., ku ktorým uviedol, že z trestného činu znásilnenia bol vyšetrovateľom obvinený z dôvodu, že sa nedarilo zistiť dôkazy o vykonaní vraždy poškodenej C.. Žiadne dôkazy - okrem podľa obvineného podsunutím získané vzorky DNA - neboli vo vzťahu k trestnému činu znásilnenia získané. Podľa obvineného išlo v tomto prípade o zjavnú manipuláciu dôkazov, pretože poškodená H. aj svedkovia potvrdili, že ju dobili a znásilnili viacerí a boli nájdené aj stopy viacerých DNA, ďalej svedkyňa L. uviedla, že 8. novembra 2014 okolo 18.45 hod. na inkriminovanom mieste poškodená H. kričala na skupinu 4-5 osôb černejšej pleti, poškodená tiež vypovedala, že jeden cigán ju sústavne obťažoval, dával jej ruku do nohavíc, pričom tento dôkaz polícia aj súd podľa obvineného

odignorovali a neriešili, pretože to nezapadalo do ich scenára. Poškodená ako aj ďalšia svedkyňa zároveň uviedli, že poškodená v čase spáchania skutku používala mobilný telefón značky Sony Erikson, pričom vyšetrovateľ obvinil obvineného z krádeže dotykového telefónu značky Samsung, ktorý sa údajne našiel v aute bývalej partnerky obvineného.

Vo vzťahu k trestnému činu vraždy obvinený uviedol, že je podľa neho až nepochopiteľné, že si verziu vyšetrovateľa bez priamych dôkazov osvojil aj senát prvostupňového súdu, ktorý v rozsudku v podstate opísal obžalobu a odsúdil ho na trest odňatia slobody vo výmere 24 rokov. Ak by sa aj jeho vina preukázala, potom podľa neho nebolo použité správne ustanovenie Trestného zákona, pretože bol odsúdený podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. g) Tr. zák., pričom podľa znaleckého posudku nastala smrť poškodenej asi po piatich až desiatich hodinách po jeho odchode z miesta činu. Odsúdenie obvineného bolo podľa jeho názoru vykonané len na základe domnienky, pretože bol v poslednom zistenom kontakte s poškodenou C., avšak vyšetrovaním a ani na hlavnom pojednávaní neboli zistené žiadne skutočnosti týkajúce sa inkriminovaného času od 03:41:57 hod., teda od príchodu obvineného do bytu, až do času smrti poškodenej v čase medzi 08:00 a 14:00 hod., pričom bolo známe, že v okolí miesta nálezu poškodenej sa bežne zdržiavali narkomani, bezdomovci a zaistené stopy DNA z ohorkov cigariet z miesta nálezu tela poškodenej sa nezhodovali s jeho DNA, keďže obvinený je nefajčiar.

V podanom dovolaní obvinený tiež poukázal na porušenie základných zásad trestného konania uvedených v § 2 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 10, ods. 14 Tr. por., konkrétne porušenie zásady uvedenej v § 2 ods. 1 Tr. por. videl obvinený v tom, že v konaní nebol produkovaný žiaden usvedčujúci dôkaz, pričom rozsudok prvostupňového súdu, ako aj samotné konanie predchádzajúce tomuto rozsudku je v rozpore so zákonom. Zásady trestného konania uvedené v § 2 ods. 2 a ods. 4 Tr. por. boli podľa obvineného porušené tým, že ešte pred podaním obžaloby bol médiám podsunutý materiál, v ktorom bol obvinený uvádzaný ako páchatel, pričom boli zverejnené aj fotky jeho príbuzných, čím vynucovali tlak verejnosti na jeho odsúdenie. Podobne bol médiám podsunutý materiál, v ktorom bol páchatelom aj v prípade znásilnenia len na základe údajnej zhody DNA zistenej na nohaviciach poškodenej H., pričom v tejto súvislosti uviedol, že boli zistené stopy viacerých DNA a poškodená aj svedkovia potvrdili, že ju dobili a znásilnili viacerí a obvineného poškodená ani svedkovia neoznačili, že by ho v spoločnosti poškodenej videli. Porušenie základných zásad uvedených v § 2 ods. 10 a ods. 14 videl obvinený v tom, že orgány činné v trestnom konaní ani súd pri prvom skutku nebrali do úvahy závažné skutočnosti vyplývajúce z výpovede poškodenej a svedkov, v oboch prípadoch bola podľa neho zrejmá jeho absencia vynucovať si sex násilným spôsobom. Pri hodnotení vierohodnosti obvineného znalcom obvinený nadobudol pocit, že vyšetrovanie je znalcom vedené tendenčne. Ďalej uviedol, že vzhľadom na to, že s poškodenou strávil celý večer a intímne sa dotýkali, nemožno vylúčiť, že sa na ňu preniesol jeho biologický materiál, rovnako aj trasologické stopy sú podľa neho jasným príkladom zjavne účelového prekrúcania a prispôbovania dôkazov v priebehu trestného konania. Vo vzťahu k vykonanej domovej prehliadke obvinený uviedol, že pri nej neboli zistené žiadne odtlačky podrážky predmetnej obuvi, veľmi rozporné sú podľa neho aj závery súdu k spáchaniu skutku vraždy so sexuálnym motívom v čase medzi 2.55 až 3.30 hod., záver súdu s možnou manipuláciou poškodenej v čase jej bezvedomia, nevedomosť znalca vo vzťahu k časovému sledu jednotlivých fáz útoku, nadkvalifikovaná skutková podstata trestného činu vraždy, ale predovšetkým nedostatok dôkazov o tom kto a kedy uvedené skutky vykonal. Z uvedených dôvodov je podľa obvineného možno jednoznačne pokladať konanie predchádzajúce rozsudku prvostupňového súdu, ako aj samotný prvostupňový rozsudok za rozporný so zákonom.

V dovolaní podanom prostredníctvom obhajcu obvinený uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktorý odôvodnil tým, že vo vzťahu k zločinu znásilnenia sa na hlavnom pojednávaní ku skúmaniu vzoriek DNA vyjadrovala ako svedok znalkyňa Ing. Veronika Oslovičová, PhD., ktorá ani nie je zapísaná v zozname znalcov, pretože musela skladať sľub znalca. Vo svojej svedeckej výpovedi v podstate pripustila, že DNA obvineného mohli byť na poškodenej viac dní aj týždňov, nakoľko možnosť skúmania DNA profilu halotypu až po určitom časovom odstupe niekoľko dní až týždňov závisí od toho, akým faktorom je vystavený.

Obvinený ďalej poukázal na to, že z výsluchu jeho bývalej manželky, svedkyne W. O., vyplynulo, že obvinený nebol počas života agresívny ani konfliktný po požití alkoholu, bol skôr pokojný a išiel si ľahnúť. Rovnako ani v sexuálnom živote nebol agresívny ani násilný, nikdy svedkyňu nenapadol ani neudrel, nevyhrážal sa jej ani nikomu inému v jej prítomnosti. Svedkyňa A. N. tiež uviedla, že s obvineným mala viackrát intímny pomer a keď mu povedala, aby prestal, prakticky vždy ju akceptoval. Svedkyňa N. O. tiež potvrdila, že s obvineným mala intímny pomer, pričom obvinený pri ňom nebol hrubý ani násilný. V tejto súvislosti obvinený uviedol, že nebolo v jeho povahe vynucovať si sex násilím, nemal to ani za potrebu, pretože si ženu vedel získať aj iným spôsobom, a to flirtovaním. Uvedené skutočnosti, ako aj svedecké výpovede podľa obvineného dokresľujú jeho osobu a potvrdzujú, že nebol pri sexe násilný a tento si ani nevynucoval, čo má podľa neho podstatný význam aj pre posúdenie skutku uvedeného v bode 2/ rozsudku.

V ďalšej časti svojho dovolania poukázal obvinený aj na prvú výpoveď svedka L. Z. z 8. novembra 2014, ktorý ako taxikár viezol poškodenú O. H. v inkriminovanú noc z A. do A. na Z. ulicu, v ktorej neuviedol, že by bola poškodená zranená, znásilnená alebo zbitá a políciu v podstate zavolať len z dôvodu, že poškodená mu za cestu taxikom nezaplatila. Na druhý deň svedkovi odňali pracovníci kriminálky auto, prehľadali ho, ale nenašli žiadnu krv alebo iné stopy, ktoré by nasvedčovali vykonanému násiliu na poškodenej. Obvinený tiež poukázal na skutočnosť, že polícia nezmapovala pohyb poškodenej O. H. v noci zo 7. na 8. novembra 2014, keďže poškodená si pre opitosť nepamätala, čo robila od 22.00 hod. do 08.12 hod., teda celú noc, čo však nie je možné vyhodnotiť v neprospech obvineného.

Vo vzťahu k obzvlášť závažnému zločinu vraždy poškodenej V. C. obvinený uviedol, že s poškodenou sa stretol sedem až desať dní pred dňom spáchania skutku v meste, prihovoril sa jej, uviedla mu, že býva pri americkej ambasáde, išiel ju odprevadiť, pričom v parku sedeli asi tri hodiny a rozprávali si, potom si vymenili telefónne čísla a približne po týždni jej obvinený zavolať a dohodli si stretnutie. Stretli sa v centre mesta, odkiaľ išli na Námestie slobody, kde každý z nich vypil fľašu vína a vzájomne flirtovali. Následne ju obvinený odprevadil s tým, že ide domov, ale cestou si to poškodená rozmyslela, že sa chce ešte zabaviť a z tohto dôvodu išli s obvineným do PIKOLO baru, kde naďalej vzájomne flirtovali, pričom sa k nim pridali svedkovia H. N. a O. T.. Obvinený si presne nepamätal, ako z diskotéky odišli, ale videl poškodenú, keď spadla, pričom nezapríčinil jej pád a ďalej jej ani nevenoval pozornosť, pretože nastúpil do autobusu a odišiel.

Na základe uvedeného obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom vyslovil, že v dovolaní napadnutom rozsudku a v konaní došlo pri rozhodovaní o vine a treste k porušeniu zákona v neprospech obvineného D. O. tým, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutkového stavu, pretože nebolo bez akýchkoľvek okolností preukázané, že skutky uvedené v bodoch I. a II. rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 9. mája 2016, sp. zn. 3Tk/1/2015, spáchal obvinený. Ďalej navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 9. mája 2016, sp. zn. 3Tk/1/2015, ako aj na neho nadväzujúce uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 19. januára 2017, sp. zn. 4To/102/2016, zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie a obvineného D. O. prepustil na slobodu.

V doplnení dovolania doručenom 13. februára 2018 obvinený doplnil dôvody dovolania o dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. por., pričom v tejto súvislosti namietol nekompetentnosť znalkyne Ing. Veroniky Oslovičovej, ktorá nevykonávala osobne skúmanie vzoriek DNA obvineného. Rovnako sa podľa jeho názoru konajúce súdy nezaoberali skutočnosťou, že v taxíku, ktorým sa poškodená H. viezla domov, nebola nájdená žiadna jej krv. Spochybnil tiež vznik zranení obvinenej, ktoré mohli vzniknúť až po vystúpení z taxíka. V tejto súvislosti poukázal na protichodné tvrdenia svedkyne H., jej otca a svedkyne L. vo vzťahu k tomu, kde sa mala poškodená v predmetný večer nachádzať, resp. kam mala namierené. Vo vzťahu ku skutku v bode II. obvinený namietol nepredvolanie znalca, ktorý skúmal videozáznam, pričom DVD, ktoré bolo súčasťou spisu nešlo prehrať a musela byť kvôli tomu nariadená hodinová prestávka. Ďalej namietal skutkový stav uvedený v rozsudku súdu prvého stupňa a v tejto súvislosti uvádzal to, čo si z daného večera pamätal on. V závere svojho podania

namietol, že skutky sa stali v Petržalke a napriek tomu ich neriešil tento súd, ale Okresný súd Bratislava I.

K dovolaniu obvineného sa podaním z 20. novembra 2017 vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry Bratislava, ktorý vo svojom vyjadrení uviedol, že dovolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu, ako aj krajského súdu považuje za zákonné a správne, pričom v rámci odôvodnenia svojich rozhodnutí sa súdy podrobne zaoberali aj okolnosťami, ktoré obvinený v podanom dovolaní namieta. Oba súdy sa v dovolaní napadnutých rozhodnutiach dostatočným spôsobom vysporiadali so všetkými relevantnými skutočnosťami, čo následne premietli aj do podaných dovolaní. Na základe uvedeného prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného odmietol.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], za splnenia podmienok uvedených v § 373 Tr. por., v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. g), písm. h), písm. i) Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávnych chýb taxatívne uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok (s výnimkou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por.) neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Úvodom je potrebné uviesť, že v zmysle uznesenia najvyššieho súdu zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120, roč. 2012 [podľa ktorého „viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.“], sa najvyšší súd zaoberal jednotlivými dovolacími námietkami obvineného v rámci nimi obsahovo zodpovedajúcimi dovolacími dôvodmi.

Podľa § 371 ods. 1 písm. a) Tr. por. dovolanie možno podať, ak vo veci rozhodol nepríslušný súd. Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu videl obvinený v tom, že napriek spáchaniu skutku v Petržalke sa konanie nevedlo na Okresnom súde Bratislava V, ale na Okresnom súde Bratislava I. K tomuto je potrebné poukázať na § 371 ods. 4 veta prvá Tr. por., v zmysle ktorého dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Tr. por. nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Preskúmaním spisového materiálu k predmetnej veci najvyšší súd nezistil, že by obvinený alebo jeho obhajkyňa nepríslušnosť Okresného súdu Bratislava I niekedy v priebehu konania namietali. Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že námietkou obvineného vzťahujúcou sa k nepríslušnosti prvostupňového súdu sa najvyšší súd zaoberať nemohol a z tohto dôvodu táto ani nemôže zakladať naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a) Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Tr. por.).

Do rámca tohto dovolacieho dôvodu možno zahrnúť obvineným namietané porušenie základných zásad trestného konania podľa § 2 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 10 a ods. 14 Tr. por. Vo vzťahu k obvineným namietanému porušeniu § 2 ods. 1 Tr. por. z dôvodu absencie usvedčujúceho dôkazu je potrebné poukázať na uznesenie najvyššieho súdu z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 7, roč. 2011, podľa ktorého „právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Tr. por.). Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. teda nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. práva podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.“ Z uvedeného je zrejmé, že námietkami obvineného týkajúcimi sa absencie usvedčujúceho dôkazu sa nemožno v dovolacom konaní na základe dovolania podaného obvineným zaoberať z dôvodu viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkovým stavom.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných zásad uvedených v § 2 ods. 2 a ods. 4 Tr. por., spočívajúcemu vo zverejnení materiálov, v ktorých bol obvinený vykreslený ako páchatel' možno konštatovať, že obvinený v tejto súvislosti neuviedol žiadne konkrétne médium, článok alebo iné skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné posúdiť odôvodnenosť ním vznesených námietok v tomto smere (napr. odkaz na konkrétny článok, televíznu reportáž a pod.) a z tohto dôvodu len z takto všeobecne formulovanej dovolacej námietky nie je možné konštatovať porušenie zásady prezumpcie nevinu a z toho vyplývajúce porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom.

Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. v predmetnej veci naplnený nebol.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď sa vydané rozhodnutie opiera o dôkazy, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Nemožno ním napadnúť spôsob hodnotenia dôkazu súdom. Nesprávne hodnotenie dôkazu možno napraviť v odvolacom konaní, nie však v konaní o dovolaní. Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritorneho rozhodnutia.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený namietal zjavnú manipuláciu s dôkazmi, nedostatok dôkazov, tendenčne vedené znalecké dokazovanie týkajúce sa hodnotenia jeho vierohodnosti a rozporné závery súdu vo vzťahu k spáchaniu skutku kvalifikovaného ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. d) s poukazom na § 140 písm. g) Tr. por.

V tejto súvislosti je potrebné v prvom rade poukázať na uznesenie najvyššieho súdu z 23. septembra 2015, sp. zn. 2 Tdo 57/2015, v zmysle ktorého „v rámci dovolaní iniciovaného prieskumu

odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.“ Z uvedeného možno konštatovať, že v rámci predmetného dovolacieho dôvodu je možné skúmať len to, či boli dodržané zákonné ustanovenia týkajúce sa vykonania toho-ktorého dôkazu, nemožno však (z dôvodu viazanosti skutkovým stavom) preskúmať obsah jednotlivých vykonaných dôkazov. Nemožno preto v dovolacom konaní skúmať námietky obvineného týkajúce sa nedostatku dôkazov a rovnako tak ani podľa jeho názoru rozporné závery prvostupňového súdu. Pokiaľ ide o obvineným namietanú manipuláciu s dôkazmi, tu je potrebné uviesť, že obvinený v podanom dovolaní neuviedol, v čom konkrétne a vo vzťahu ku ktorým dôkazom by mala manipulácia s nimi spočívať, napriek tomu najvyšší súd v tejto súvislosti uvádza, že preštudovaním predloženého spisového materiálu nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali akejkoľvek manipulácii s dôkazmi v predmetnej trestnej veci.

Vo vzťahu k obvineným namietanému tendenčnému znaleckému dokazovaniu týkajúcemu sa hodnotenia jeho vierohodnosti možno uviesť, že v predmetnej veci boli dodržané všetky zákonné ustanovenia týkajúce sa znaleckého dokazovania znalcom RNDr. Mgr. Dušanom Kešickým, PhD. (či už pri samotnom pribratí znalca, oboznamovaní znaleckého posudku alebo pri výsluchu znalca), samotný obsah znaleckého posudku však najvyšší súd s poukazom na vyššie uvedené nemôže hodnotiť. Rovnako tak boli dodržané aj všetky zákonné ustanovenia vo vzťahu k Ing. Veronike Oslovičovej, PhD., ktorá síce ako fyzická osoba nie je zapísaná v zozname znalcov, avšak ide o pracovníčku Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru, ktorý je ako znalecký ústav zapísaný v zozname znalcov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky v odbore 490000 - Kriminalistika, pričom tento znalecký ústav (nie samotná Ing. Oslovičová) bol uznesením vyšetrovateľa PZ z 18. mája 2015, ČVS: KRP-405/OVK-BA-2014, pribratý na vypracovanie znaleckého posudku z odboru kriminalistika (č.l. 1249 -1250 spisu) a tento znalecký ústav predmetný znalecký posudok aj vypracoval (č.l. 1251 spisu). Z uvedeného je zrejmé, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. v predmetnej veci naplnený nebol.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Aj napriek skutočnosti, že obvinený vo svojom dovolaní tento dovolací dôvod označil, neuviedol, v čom konkrétne vidí jeho naplnenie. Možno preto len vo všeobecnej rovine konštatovať, že obvinenému bol uložený trest podľa § 145 ods. 2, s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Ako to vo svojom odôvodnení správne poznamenal prvostupňový súd, obvinenému ukladal trest v trestnej sadzbe dvadsať až dvadsaťpäť rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie (pričom použitie asperačnej zásady, spočívajúce vo zvýšení hornej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu s poukazom na § 41 ods. 2, druhá veta Tr. zák., neprichádzalo do úvahy). V rámci takto stanovenej trestnej sadzby bol obvinenému uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere dvadsaťštyri rokov, uloženie ktorého prvostupňový súd podrobne odôvodnil na str. 48 rozsudku.

Možno preto konštatovať, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. v predmetnej veci naplnený nebol.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd oprávnený skúmať iba to, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú dve alternatívy a síce, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin alebo

že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený namietal nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku ako obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. g) Tr. zák. a tiež poukazoval a hodnotil výpovede viacerých svedkov, najmä W. O., A. N., N. O. a L. Z..

Vo vzťahu k namietanej nesprávnej právnej kvalifikácii možno uviesť, že skutok uvedený pod bodom II. rozsudku prvostupňového súdu bol správne právne kvalifikovaný. Podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. g) Tr. zák. (v znení účinnom v čase spáchania skutku) kto iného úmyselne usmrtil, potrestá sa odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov. Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 z osobitného motívu - so sexuálnym motívom. Konanie obvineného, popísané v bode II. skutkovej vety prvostupňového rozsudku, zodpovedá všetkým znakom skutkovej podstaty tohto obzvlášť závažného zločinu - obvinený udieral poškodenú do oblasti hlavy (životne dôležitého orgánu) a krku, čím jej spôsobil poranenia hlavy a vnútrolebečných štruktúr, čo viedlo až k mozgovej smrti. Obvinený konaním opísaným v tejto skutkovej vete naplnil aj kvalifikovanú skutkovú podstatu obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 2 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. g) Tr. zák. Odôvodnením použitia tejto kvalifikovanej skutkovej podstaty sa prvostupňový súd podrobne zaoberal na str. 46-47 rozsudku, pričom s týmto odôvodnením sa najvyšší súd v plnom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach naň odkazuje.

Obvineným uplatnené námietky spočívajúce v skutkových námietkach (hodnotenie výpovedí svedkov, poukazovanie na rozpory, nejasnosti vo výpovediach, uvádzanie iných skutkových tvrdení) stoja obsahovo zjavne mimo dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktorý pripúšťa výhradne námietky právnej povahy a nie skutkového charakteru. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je skutkový prieskum dovolacím súdom vylúčený, vzhľadom na zákaz skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku [§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., veta za bodkočiarkou]. Skutkový prieskum by bol v dovolacom konaní možný len v prípade dovolania podaného ministrom spravodlivosti z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 3 Tr. por.

Vychádzajúc z uvedeného možno uzavrieť, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. v predmetnom konaní naplnený nebol.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nie sú splnené dôvody dovolania predpokladané ustanoveniami § 371 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. g), písm. h) písm. i) Tr. por., preto dovolanie obvineného D. O. na verejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.